

नेपाल राजपत्र

भाग ३

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड २०] काठमाडौं, भाद्र ८ गते २०२७ साल [संख्या १६

श्री ५ को स.क.र

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

न्याय सेवा आयोगले बनाएको निम्न लेखिएबमोजिमको न्याय सेवा आयोग (कार्य-विधि) नियमहरू, २०२७ सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

न्याय सेवा आयोग ऐन, २०२१ को दफा ६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी न्याय सेवा आयोगले बनाएको देहायका नियमहरू श्री ५ महाराजाधिराजबाट स्वीकृत गरिबक्सिएको छ ।

न्याय सेवा आयोग (कार्यविधि) नियमहरू, २०२७

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:- (१) यी नियमहरूको नाम "न्याय सेवा आयोग (कार्यविधि) नियमहरू, २०२७" रहेको छ ।

(२) यी नियमहरू तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछन् ।

२. आयोगको बैठक:- आयोगको बैठक प्रत्येक दुई महीनामा बस्नेछ ।

तर आयोगको अध्यक्षले उचित ठानेमा जुनसुकै समयमा पनि बैठक बस्न सक्नेछ ।

(१)

आधिकारिकता मन्त्रालयबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३. तृतीय श्रेणीमा नियुक्तको सिफारिश गर्दा अपनाउने सिद्धान्तः- आयोगले सेवाको राज-पत्रांकित तृतीय श्रेणीका नियुक्तको सिफारिश गर्दा लोक सेवा आयोगको सिफारिश क्रम र उम्मेदवारको उपयुक्तता हेरी सहवा सम्बन्धी सिद्धान्तको आधारमा पदस्थापन हुने ठाउँ समेत देखाई सिफारिश गर्नेछ ।

४. सहवाको सिद्धान्तः- (१) न्याय सेवा (भर्ना, सहवा, बढुवा तथा अन्य सेवा शर्त) नियमा-वलीको अधीनमा रही आयोगले नेपालको संविधानको धारा ७४ बमोजिम श्री ५ को सरकारमा सिफारिश गर्दा निम्नलिखित कार्यविधि अपनाइनेछ-

सहवा गर्दा साधारणतया अनुसूचीबमोजिम (क) समूहमा एक अवधि बिताई सकेकोलाई (ख) समूहमा र (ख) समूहमा एक अवधि बिताई सकेकोलाई (ग) समूहमा र (ग) समूहमा एक अवधि बिताई सकेकोलाई (क) समूहमा क्रमानुसार सहवा गर्ने ।

तर सहवा गर्दा कार्य बोझ र कार्य क्षमताको विचार गरी उपयुक्त समूह वा ठाउँमा सहवा गर्न सकिनेछ ।

स्पष्ट करणः- उपरोक्त उप-नियममा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै पनि कर्मचारीको सम्बन्धमा यी नियमहरू प्रारम्भ हुँदाका बखत काम गरिरहेको ठाउँ बाहेक सो अगावै काम गरेका ठाउँहरूको गणना हुने छैन ।

(२) उप-नियम (१) बमोजिम कुनै कर्मचारीलाई सहवा गरिँदा काम सम्बन्धी गोप्य प्रतिवेदनबाट वा निरीक्षण अधिकारीको प्रतिवेदनबाट खराब आचरण भएको वा काम सन्तोषजनक भएको देखिन आई निजले सहवा पाउनु पर्ने समूहमा सहवा गर्न मनासिब नहुने भएमा आयोगले उपयुक्त ठानेको अरु कुनै समूह र ठाउँमा सहवा गर्न सिफारिश गर्न सक्नेछ ।

५. अवधि समाप्त नहुँदै सहवा माग्नमा प्रतिबन्धः- (१) नियम ४ बमोजिम सहवा भएका कर्मचारीले सार्वजनिक र पर्व बिदा बाहेक नियमले पाउन अन्य बिदा रकमहरू लिई जिल्ला बाहिर गई बसी बिताएमा सो अवधिलाई जिल्लामा रहेको अवधि मानिने छैन ।

(२) सहवा भएको कर्मचारी आफूलाई ठेकिएको स्थानमा नगएमा विभागीय कारवाई गरिनेछ ।

६. बढुवाको सिद्धान्तः- काठमाडौं उपत्यका बाहेकका जिल्लाहरूमा एक अवधि बिताई सकेको नभई कुनै पनि कर्मचारीको बढुवाका लागि योग्यता पुगेको मानिने छैन ।

७. गोप्य प्रतिवेदनको मूल्याङ्कनः- (१) कर्मचारीको काम सम्बन्धी गोप्य प्रतिवेदन नियमित रूपले प्रत्येक वर्ष समाप्त भएको १५ दिनभित्र आयोगमा पठाइसक्नुपर्छ ।

(२) यसरी प्राप्त हुनआएको प्रत्येक कर्मचारीको गोप्य प्रतिवेदनमा सही मूल्याङ्कन भए नभएको आयोगले विचार गर्नेछ र सो प्रतिवेदन निष्पक्ष भई भरेको वा सही मूल्याङ्कन

नभएको वा बुझि वा बुझ्नु भन्दा बढी कर्मचारीले भरेकोमा प्रत्येक प्रतिवेदनको मूल्याङ्कनमा धेरै नै अन्तर भएको आयोगलाई लागेमा सो प्रतिवेदन भर्ने कर्मचारीसंग स्पष्टीकरण लिई सो सम्बन्धमा आयोगले उचित ठहर गर्नेछ ।

(३) काम सम्बन्धी गोप्य प्रतिवेदन वा निरीक्षण अधिकारीको प्रतिवेदनबाट कुनै कर्मचारीको काम कारवाई र आचरण सम्बन्धमा कुनै प्रतिकूल कुरा देखिन आएमा त्यस्तो कर्मचारीलाई आफ्नो काम कारवाई र आचरण सुधार गर्न मौका दिन आयोगले कारण सहित सूचना दिन लगाउनेछ र त्यसरी सूचना दिनु पर्नेमा नदिई राखिएको त्यस्तो कुनै प्रतिवेदनलाई आयोगले सो कर्मचारीको काम तथा आचरण सम्बन्धमा पछि कुनै लेखाजोखाको आधार मान्न सक्ने छैन ।

८. काज राख्नमा बन्देज:- कुनै पनि कर्मचारीलाई काजमा खटाइएकोमा ६ महीनाभन्दा बढी काजमा राख्न हुँदैन सोभन्दा बढी अवधिको लागि काजमा राख्न आवश्यक भएमा कारण समेत खुलाई न्याय सेवा आयोगको पूर्व स्वीकृति लिनुपर्छ ।

तर सर्वोच्च अदालतमा जगेडाको दरबन्दीमा रहेका अञ्चल न्यायाधीश तथा जिल्ला न्यायाधीशहरूका हकमा कजमा खटाउँदा यो नियमले बाधा पुऱ्याउने छैन ।

९. विभागीय कारवाई सम्बन्धमा:- (१) कुनै कर्मचारीको उपर परेको उजुरीको सम्बन्धमा निजामती सेवा नियमावली, २०२१ अनुसार आवश्यक जाँचबुझ गरी सजाय समेत तोकी सजाय गर्ने अधिकारीले आफ्नो राय सहित प्रतिवेदन आयोगमा पठाउनुपर्छ ।

(२) आयोगले सो प्रतिवेदन हेरी आवश्यक ठानेमा अरु जाँचबुझ समेत गर्न लगाई सजाय गर्ने अधिकारीले तोकेको सजाय सम्बन्धमा आफ्नो सिफारिश श्री ५ को सरकारमा पठाउनेछ ।

१०. आयोगले सिफारिशमा खुलाउनु पर्ने:- यी नियमहरूअनुसार आयोगले श्री ५ को सरकारमा सिफारिश गर्दा प्रत्येक कर्मचारीको हकमा सिफारिश गरिनाको आधार स्पष्ट रूपले उल्लेख गरिएको हुनेछ ।

११. परिभाषा:- यी नियमहरूमा-

(क) "आयोग" भन्नाले न्याय सेवा आयोगलाई सम्झनुपर्छ ।

(ख) "सेवा" भन्नाले न्याय सेवालाई सम्झनुपर्छ ।

(ग) "कर्मचारी" भन्नाले न्याय सेवाका राजपत्राङ्कित कर्मचारीहरूलाई सम्झनुपर्छ ।

(घ) "अनुसूची" भन्नाले यी नियमहरूको अनुसूची सम्झनुपर्छ ।

१२. बचाउ:- यी नियमहरूमा लेखिए जति कुरामा यही नियमबमोजिम र ती नियमहरूमा नलेखिए जति कुराहरूमा प्रचलित नेपाल कानूनबमोजिम हुनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(क)	अनुसूची (ख)	(ग)
१. झापा	१. इलाम	१. पाँचथर
२. मोरङ्ग	२. धनकुटा	२. ताप्लेजुङ
३. सुनसरी	३. खोटाङ्ग	३. तेह्रथुम
४. सप्तरी	४. उदयपुर	४. संखुवा सभा
५. सिराहा	५. चरिकोट (दोलखा)	५. भोजपुर
६. धनुषा	६. रामेछाप	६. सोलुखुम्बु
७. महोत्तरी	७. सिन्धुली	७. ओखलढुङ्गा
८. सर्लाही	८. धादिङ्ग	८. पर्वत
९. रौतहट	९. रसुवा तथा नुवाकोट	९. मनाङ्ग तथा लमजुङ्ग
१०. बारा	१०. सिन्धुपाल्चोक	१०. मुस्ताङ्ग
११. पर्सा	११. गोरखा	११. डोल्पा
१२. मकवानपुर	१२. तनहुँ	१२. म्याग्दी
१३. चितवन	१३. स्याङ्जा	१३. बागलुङ्ग
१४. काठमाडौं	१४. कास्की	१४. प्यूठान
१५. ललितपुर	१५. अर्घाखाँची तथा गुल्मी	१५. रोल्पा
१६. भक्तपुर	१६. पाल्पा	१६. रुकुम
१७. काभ्रेपलाञ्चोक	१७. दाङ्गदेउखुरी	१७. सल्यान
१८. कपिलवस्तु	१८. बर्दिया	१८. हुम्ला
१९. रूपन्देही	१९. कैलाली	१९. जुम्ला तथा तिब्बकोट मुगु
२०. नवलपरासी	२०. कञ्चनपुर	२०. जाजरकोट
२१. बाँके	-	२१. सुर्खेत
		२२. दैलेख
		२३. अछाम
		२४. डोटी तथा बाजुरा
		२५. बझाङ्ग
		२६. डडेलधुरा
		२७. दार्चुला
		२८. बैतडी

आज्ञाले-

रमानन्दप्रसाद सिंह

श्री ५ को सरकारको सचिव ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२०२